

Diagnoosipohjainen sote-järjestötietokanta kehitteillä

(Julkaisuvapaa perjantaina 5.1.2018 klo 12:00)

Pohjois-Savon Vertaistuen Keskusten koordinoima sote-järjestötietokanta projektin tavoitteena on tukea tekeillä olevaa sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistusta. Kyseessä on rakenteellinen tietokanta ja hakukone, jota voidaan joko sellaisenaan tai lokalisoidussa formaatissa hyödyntää muiden järjestöportaalien sisältämien palvelujen tuomiseksi sote-organisaatioiden toimintoihin kyseisten organisaatioiden toimintamallien ehdoilla.

- Jos sote-halutaan toteuttaa laajamittaisesti, asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti on kolmannen sektorin toiminta otettava entistä lähemmin mukaan sote-kentän palvelutarjontaan, kiteyttää projektipäällikkö **Susanna Kähkönen** Pohjois-Savon Vertaistuen Keskuksesta.

Järjestötietokannan kehittämisen fokus on sote-järjestöjen ja julkisten toimijoiden välisessä toiminnallisessa integraatiossa. Tietokannan hyödyntämisen tulee olla laajaa ja tavoite on rakentaa kokonaisuus, jota kaikki sote-järjestöt ja organisaatiot voivat hyödyntää maanlaajuisesti. Kattavuutta ja laajaa käyttöä ei saavuteta, jos tietokanta-palvelu ja siihen liittyvä hakujärjestelmä on toimintalogiikaltaan eriytetty muusta sote-toiminnasta.

- Kannan hakulogiikka on sellainen, että ammattilainen löytää järjestelmästä kolmannen sektorin tuottamat palvelut diagnoosikyselyn pohjalta. Diagnoosilähtöisyys on ratkaiseva tekijä, mikäli toivotaan, että jo entisestään kuormittunut sote-työntekijäryhmä todella hyödyntäisi palvelua. Malli on rakennettu siten, että sen tarkoitus on helpottaa ammattilaisen työtaakkaa ja samalla parantaa asiakkaan saamaa palvelukokonaisuutta, kertoo palvelun diagnoosilogiikan kehittämisestä vastaava ylilääkäri **Kai Savonen** Kuopion liikuntalääketieteen tutkimuslaitoksesta.

VeKe:n kehittämisen kumppaneina toimivat mm. sote-ammattilaiset. Tietokannan käytettävyyden kannalta on ensisijaisen tärkeää, että sote-henkilöstö pääsee itse vaikuttamaan kyseisen hakukoneen kehittämiseen. Kannan sisältämät järjestöpalvelut ovat rakennettu sote-ammattilaisten ehtojen ja normien mukaan; näin varmistetaan, että kannan sisältämiä palveluja hyödynnetään rutiininomaisesti osana asiakkaan ”perinteistä” hoitoketjua. Järjestöjen tuottamat palvelut tuodaan sellaiseen tietotekniseen ja rakenteelliseen kontekstiin, että ne koetaan osaksi sote-toimintaa. Rakenne on luotu mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja selkeäksi, jotta sitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää mahdollisimman laajasti eri sote-toimijoiden ICT-ympäristöissä.

- Palvelun tietoallasta ja hakulogiikkaa on kehitettävä myös siten, että se palvelee erikoissairaanhoidon tarpeita. Hakukannan PTH -lähtöisyys on hyvä alku ja vastaavaa diagnoosihakua on tulevaisuudessa kehitettävä erikoissairaanhoidon ammattilaisten kanssa, korostaa Kuopion yliopistollisen sairaalan johtajalääkäri **Jorma Penttinen**.

Kehitystyössä hyödynnetään laaja alaisesti eri ICT- ja sote-osaajien kokemusta; keskeisiä kumppaneita ovat mm. Istekki Oy, joka vastaa integraatioista ja tietoturvasta, Kuopion kaupunki sekä alueen sote-järjestöt ja sote-ammattilaisten omistama sote-kehitysyhtiö Flowmedik Oy.

- Olemme sitoutuneet asian edistämiseen ja tarvittaessa myös valmiita koordinoimaan tietokantaan liittyvää integraatiotyötä. Palvelun sisältämä rakenteellinen tieto tukee potilaan tarpeiden tukemisen lisäksi mm. organisaatioiden tiedolla johtamisen tarpeita, sanoo Istekki Oy:n Uudet liiketoiminnot yksikön johtaja **Mika Ventovuori**.

Tietokannan laaja hyödyntäminen edellyttää laajoja verkostoja. Istekki Oy ja Flowmedik Oy tekevät yhteistyötä mm. 15 sairaanhoitopiirin kanssa sekä muiden julkisomisteisten ICT-sidosyksikköjen kanssa. VeKe:n kumppanit ovat yhdessä sitoutuneet edistämään asiaa myös Pohjois-Savon rajojen ulkopuolella. Projektin kantava voima on vaikuttavuus; palveluun tuodaan sisäiset toiminnanohjausmittarit, joiden pohjalta sote-järjestöpalvelujen kysyntää voidaan seurata reaaliaikaisesti. Tämä on sekä järjestöjen että mm. rahoittajien etu. Mallilla voidaan mm. säästyä turhalta raportoinnilta ja samalla parantaa rahoituksen kohdistamista sekä toiminnan läpinäkyvyyttä

- Kolmannella sektorilla on merkittävä rooli kansalaisen hyvinvoinnin edistämässä ja sektorin tuottamia palveluita on hyödynnettävä entistä koordinoitummin ns. perinteisten sote-toimijoiden toimesta. Näin varmistamme, että sektorille kohdistuville eurolle saadaan mahdollisimman paljon vastinetta. Kyse on soten kokonaisvaltaisen integraation kannalta merkittävästä projektista, joka olisi pitänyt tehdä aikoja sitten. On hienoa, että Pohjois-Savo on tarttunut härkää sarvista edistääkseen yhteistä asiaa, sanoo Flowmedik Oy:n kehitys- ja viestintäjohtaja **Michael Rossing**.

Kuopion alueen terveyskeskukset ovat mukana palvelun ensimmäisessä pilottivaiheessa. Samaan aikaan palvelua kehitetään sekä sosiaalipalvelujen että erikoissairaanhoidon tarpeita vastaavaksi.

- Kuopion kaupungin terveysasemat lähtevät ensimmäisenä mukaan pilottivaiheessa. Vaiheen edetessä ovat kaikki muut alueen sote-toimijat tervetulleita mukaan kehittämiseen, korostaa Kuopion kaupungin asiantuntijapalveluesimies **Tiia Ranta-Pere**.

Tietokannan hyödyt pähkinänkuoressa: Mitä tämä tarkoittaa käytännössä?

Kun potilas hakeutuu terveydenhoitajan, lääkärin tai esimerkiksi sosiaalipalvelujen vastaanotolle voidaan hänelle samalla kun hänet ohjataan kyseisten palvelujen ”palveluputkeen” tarjota kolmannen sektorin tuottamia tukipalveluja. Palveluhaku tehdään diagnoosipohjaisesti. Tällä hetkellä tieto on pirstaloitunut ja löytyy verkkoportaaaleista. Portaalien hyödynnettävyys sote-ammattilaisten arjessa on vähäistä. Portaalien sisältämän tiedon käytettävyyttä parannetaan kohdistamalla kolmannen sektorin tuottamat palvelut mm. terveydenhuollon tuottamiin palveluihin diagnoosilähtöisesti.